

JACK LONDON

Lupul de mare

Traducere de DAN DUȚESCU

CORINT
BOOKS

CAPITOLUL I

Nu prea știu bine de unde să încep istorisirea, deși uneori, în glumă, îl învinuiesc pe Charley Furuseth de toate cele întâmplate. Charley avea o reședință de vară, o vilă, în Mill Valley, la poalele muntelui Tamalpais¹, dar nu locuia acolo decât iarna, când lenevea citind Nietzsche și Schopenhauer, pentru a-și mai odihni creierul. Când venea vara, găsea cu cale să asude muncind de dimineată până seara în prăfăria și zăpușeala orașului. Dacă nu mi-aș fi făcut un obicei din a-l vizita la el la vilă în fiecare sâmbătă după-amiază, unde rămâneam până luni dimineată, această anumită dimineată de luni din ianuarie nu m-ar fi găsit navigând în Golful San Francisco.

Și doar mă aflu într-o ambarcațiune de nădejde, căci „Martinez” era un feribot cu aburi nou-nouț, abia la a patra sau a cincea cursă a lui între Sausalito² și San Francisco. Singura primejdie o constituia ceața groasă care acoperea golful, dar care pe mine, ca om de uscat, nu mă îngrijora. Ba chiar îmi aduc aminte de bucuria calmă cu care m-am instalat la prova punții superioare, exact sub cabina de comandă, și mi-am lăsat fantezia să se afunde în misterul cețurilor. Sufla o briză răcoroasă, și câțva timp am stat de unul singur în negura aceea umedă... Totuși, nu cu desăvârșire singur, deoarece simțeam vag, în preajmă, prezența pilotului și o bănuiam și pe aceea a căpitanului în cabina de comandă de deasupra mea.

Țin minte că tocmai mă gândeam cât de comodă este această diviziune a muncii, care îngăduia ca eu să fiu scutit de studiile asupra

¹ Munte situat la nord-vest de San Francisco (n.red.).

² Oraș situat pe țărmul nord-vestic al Golfului San Francisco (n.red.).

ceții, vânturilor, mareelor și navigației și totuși să-mi pot vizita prietenul care locuia de cealaltă parte a golfului. „Mare lucru și cu expertii”, cugetam. Cunoștințele speciale ale pilotului și ale căpitanului erau de ajuns pentru multe mii de persoane care nu știau mai multe decât mine despre navigație și ale mării. Pe de altă parte, în loc să fiu obligat a-mi risipi eforturile ca să-mi însușesc un noian de cunoștințe diverse, mi le concentram asupra anumitor lucruri, ca, de pildă, analiza locului deținut de Poe în literatura americană – un eseu de-al meu, fiindcă pomenii de el, apărut în ultimul număr din *Atlantic*¹. La urcarea mea la bord, trecând prin salon, am observat cu satisfacție un domn corpolent care citea revista *Atlantic* deschisă tocmai la eseuul meu. Iată prin urmare, iarăși diviziunea muncii: cunoștințele speciale ale pilotului și ale căpitanului care îngăduiau celui gentleman gras să se împărtășească din cunoștințele mele despre Poe, în timp ce ei îl transportau cu bine de la Sausalito la San Francisco.

Un bărbat stacojiu la față, trântind după el ușa salonului și bocănind pe punte, îmi întrerupse șirul gândurilor; dar apucasem să-mi notez în minte subiectul unui nou studiu pe care plănuiam să-l intitulez: „Nevoia de libertate; o cerință a artistului”. Omul cu fața stacojie își azvârli privirea spre cabina de comandă, cercetă ceața ce ne învăluia, traversă bocănind puntea (de bună seamă că purta proteze), se întoarce și rămase locului lângă mine, cu picioarele depărtate și cu o expresie de intensă bucurie pe figură. Presupunerea mea că omul în cauză își petrecuse viața pe mare nu era greșită.

— O vreme afurisită ca asta de-acum scoate omului peri albi înainte de-a le sosi timpul, îmi spuse el, arătând cu capul către puntea de comandă.

— Nu mi-am închipuit că e chiar așa de greu, răspunsei eu. Pare simplu ca bună ziua, odată ce cunoști direcția după busolă, știi distanța care trebuie străbătută și viteza. Aș spune că nu-i vorba decât de precizie matematică.

¹ *Atlantic Monthly*, influentă revistă literară americană, fondată în 1857; exprima punctul de vedere al intelectualității protestante din Noua Anglie (n.red.).

— Efort! pufni el. Simplu ca bună ziua! Precizie matematică! Păru că se încordează, rezemându-se parcă de aer, și mă privi țință: dar ce tot faci cu curentul ăsta de marea care dă buzna prin Golden Gate!¹ întrebă, sau, mai bine zis, răcni el. Ce viteză are refluxul? Cât e deriva? Spune! Ia ascultă! O geamandură cu clopot, gata să dăm peste ea! Uite cum schimbăm direcția!

Din ceață se auzi dangățul jalnic al unui clopot și îl văzui pe timonier învârtind cu mare iuțeală roata cârmei. Clopotul, ce păruse că se află drept înaintea noastră, suna acum dintr-o parte. Propria noastră sirenă sufla răgușit, și din timp în timp ajungeau la noi prin păclă sunetele altor sirene.

— Țasta-i un feribot, rosti nou-venitul, atrăgându-mi atenția asupra unui fluierat ce se auzea din dreapta. Și dincolo! Auzi? Un corn de ceață... trebuie să fie o goeletă de cabotaj, mai mult ca sigur... Vezi să iei seama, domnule căpitan de goeletă! Ah-ah, mi-am închipuit eu... A dat de dracu careva!

Feribotul invizibil lansa semnal după semnal, iar cornul de ceață mugea ca apucat de toate spaimele.

— Și acuma, dumnealor își dau binețe și încearcă să se îndepărteze, continuă omul cu fața stacojie, în timp ce fluierăturile precipitate încetau.

Fața îi strălucea și ochii îi sclipeau de patimă, în timp ce traducea graiul cornurilor și al sirenelor în grai omenesc.

— Cea care se aude colea-n stânga este o sirenă cu aburi. Și ascultă-l pe ăla care orăcăie ca un broscoi, e o goeletă cu vapor, pe cât îmi pot da eu seama; abia-abia se târăște împotriva mării ce vine dinspre Heads².

Drept în față și în imediata apropiere se auzi un fluier subțire și strident, puiind ca înnebunit. Pe „Martinez” răsunară gongurile. Zbaturile noastre stopară și pulsațiile lor se stinseră, apoi porniră din nou. Mica fluierătură stridentă, ca țârâitul unui greier printre răgetele unor animale mari, străbătu ceața mai dintr-o latură, și în curând se făcu din ce în ce mai slabă. Mă uitai spre tovarășul meu, așteptând explicații.

¹ Strâmtoare care leagă Golful San Francisco de Oceanul Pacific (n.red.).

² Grindurile de la intrarea strâmtoarii Golden Gate (n.red.).

— Un zăpăcit pe o șalupă cu motor, spuse el. Merita să dăm peste el și să-l scufundăm, păcătosul! Țăștia-s pricina multor belele. Și la ce sunt buni? Dobitocul se urcă în șalupă, o gonește de-i scoate sufletul și fluieră din răsputeri, cerând lumii întregi să-i facă loc, fiindcă vine dumnealui și n-are timp să ia seama pe unde trece! Fiindcă vine dumnealui! Și tu trebuie să te ferești, altfel nu-i chip! Regulile navigației! Bun-simț! Habar n-au ce vasăzică aia!

Eram de-a dreptul înveselit de furia lui neîntemeiată, și în timp ce omul bocănea nervos, umblând încolo și-ncoace, am început să cuget asupra farmecului ceții. Și ceața avea ceva romantic într-adevăr, ca umbra cenușie a misterului fără sfârșit care înconjoară Pământul, minusculul grăunte rotitor; și oamenii, simple așchii de lumină și de scânteie, blestemați să fie bântuiți de setea dementă de a trudi călărind armăsari de lemn și de oțel prin miezul misterului, orbecăind prin Nevăzut, țipând și urlând cu glas cutezător, în timp ce sufletele li-s împovărate de incertitudine și de teamă.

Vocea tovarășului meu mă întoarse la realitate, și am râs. Bâjbăisem și eu prin taină, împleticindu-mă și imaginându-mi tot timpul că pășesc cu privirile limpezi.

— Oho! Vine careva înspre noi, spuse el. Și auzi? Auzi? Se apropie repede! Direct spre noi. Să știi că nu ne-a auzit; vântul suflă din direcție opusă.

Briza rece ne bătea chiar în prova și puteam auzi clar fluieratul lateral și din față.

— Feribot? I-am întrebat.

Încuviință din cap și apoi spuse:

— Altfel n-ar avansa cu asemenea viteză. Chicoti scurt: Ți de sus încep să se alarmeze...

Am înălțat privirea. Căpitanul își scosese capul și umerii din cabina de comandă și scruta ceața atent, ca și când ar fi putut s-o pătrundă numai prin puterea voinței lui. Fața îi era îngrijorată, ca și chipul tovarășului meu, care se dusese la parapetul punții și privea la fel de concentrat în direcția invizibilei primejdii.

Apoi toate s-au petrecut cu o repeziciune de neînchipuit. Ceața păru că dispare, de parcă ar fi fost despicată de o pană, și apăru

dintr-o dată prova unui vapor, târând caiere de negură de o parte și de alta, ca ierburile de mare de botul Leviathanului. Văzui cabina de comandă și un bărbat cu barbă albă aplecat în afară, rezemat în coate. Purta uniformă albastră și îmi aduc aminte că am remarcat cât de spilkuit și de senin arăta. Liniștea lui în împrejurările acelea era groaznică. Accepta destinul, îl însoțea și îi măsura cu calm lovitura. Stând acolo aplecat, ne examina cu o privire liniștită, analitică, de parcă ar fi vrut să determine punctul exact al ciocnirii, și nu dădu absolut nicio atenție atunci când pilotul nostru, alb de furie, urlă:

— Ai făcut-o!

Când privesc înapoi, îmi dau seama că remarca aceasta era prea evidentă ca să mai necesite vreo replică.

— Agață-te de ceva și ține-te zdravăn, îmi spuse bărbatul cu fața stacojie.

Toată agitația i se spulberase și părea că se molipsise de un calm nefiresc.

— Și să le auzi pe femei cum țipă, spuse el întunecat, aproape cu amărăciune mi se păru, ca și cum ar mai fi trecut și altă dată prin asemenea întâmplare.

Vasele se izbiră mai înainte de a-i fi putut urma sfatul. Probabil că am fost loviți perpendicular pe mijlocul bordului, fiindcă n-am văzut nimic; vaporul necunoscut dispăruse din raza vederii mele. „Martinez” se aplecă brusc și se auziră pârâiturile și trosnetele bordajelor¹ sfărâmate. Am fost aruncat cât sunt de lung pe puntea udă și, înainte de a mă putea ridica în picioare, am auzit țipetele femeilor. Sunt sigur că țipetele acelea – cel mai îngrozitor zgomot ce-ți poate îngheța sângele în vine – țipetele acelea m-au făcut să intru în panică. Mi-am adus aminte de centurile de salvare din salon, dar fui întâmpinat la ușă și azvârlit îndărăt de un puhoi sălbatic de bărbați și de femei.

Ce s-a mai întâmplat în minutele următoare nu mai știu, deși îmi amintesc limpede că smulgeam înfrigurat colaci de salvare de pe

¹ Pereții exteriori ai unei nave (n.red.).

rastelele atârinate pe perete, în timp ce omul cu fața stacojie ajuta un grup de femei isterice să și le pună. Această amintire este atât de deslușită și de conturată ca aceea a unui tablou pe care l-aș fi văzut. Este într-adevăr asemenea unui tablou și îl văd aievea și acum: marginile zimțate ale găurii din peretele salonului, pe unde se strecurau vălătucii de ceață sură, scaunele tapisate, părăsite dar pline de dovezile unei fugi precipitate – pachete, sacoșe, umbrele și pleduri; domnul cel gras care îmi citise eseul, înfășurat în plută și pânză, cu revista încă în mână și întrebându-mă cu o monotonă stăruință dacă eu cred că există vreun pericol; omul cu fața stacojie, bocănind vi-tejește în sus și-n jos pe picioarele lui de lemn și încheind centurile de salvare tuturor celor ce i se prezentau, și, în sfârșit, balamucul femeilor care zbierau.

Da, da, țipetele femeilor, țipetele mi-au pus nervii la cea mai grea încercare și cred că și pe aceia ai omului cu fața stacojie, căci mi-a mai rămas încă o imagine care în veci nu mi se va șterge din minte: domnul gras îndeasă revista în buzunarul de la pardesiu și privește plin de curiozitate în juru-i; o gloată de femei, cu fețele albe și trase și cu gurile căscate, răcnesc toate ca din gură de șarpe, iar omul cu fața stacojie, al cărui obraz se făcuse purpuriu de furie, cu brațele ridicate deasupra capului, de parcă ar fi aruncat fulgere, urlând.

— Tăceți! Tăceți odată!

Țin minte că scena mi-a provocat brusc râsul, iar în clipa următoare am înțeles că mă cuprinde și pe mine isteria; căci acelea erau femei de o seamă cu mine, femei ca mama și surorile mele, copleșite de spaima morții și nevrând să moară. Și îmi amintesc că strigătele care le scoteau mi-au sugerat guițatul porcilor sub cuțitul casapului, și asemenea era atât de izbitoare, încât m-a îngrozit. Femeile acestea, capabile de cele mai sublime emoții, de duioșiile cele mai calde, zbierau cu gurile căscate. Voiau să trăiască, erau neputincioase ca șobolanii în cursă și țipau.

Oroarea scenei m-a gonit pe puncte. Mi-era rău, mi-era greată și m-am așezat pe o banchetă. Ca printr-un păienjenis văzui și auzii oamenii zorindu-se și răcnind, în timp ce încercau să lase bărcile pe

*„Martinez” se aplecă brusc și se auziră pâraiturile
și trosnetele bordajelor sfărâmate.*

apă. Era întocmai ca în scenele similare despre care citisem în cărți. Gruiele¹ se blocaseră. Nimic nu mai funcționa. O barcă, lăsată pe apă cu dopurile scoase, se umplu cu femei și copii și apoi cu apă și se răsturnă. O altă barcă fusese coborâtă de un capăt și abandonată așa, agățată cu celălalt capăt de palan². Nu se mai vedea nicio urmă din vaporul necunoscut care pricinuisese dezastrul, deși am auzit pe câte unii spunând că, fără îndoială, va trimite bărci să ne salveze.

Am coborât pe puntea inferioară. „Martinez” se scufunda repede, căci apa era foarte aproape de bord. Mulți dintre călători săreau în valuri. Alții, din apă, strigau să fie ridicați pe punte. Nimeni nu-i băga în seamă. Se auzi un răcnet că ne scufundăm. Am fost cuprins de panica generală și m-am aruncat peste bord într-un vâlmășag de trupuri. Cum am sărit, nu știu, dar am înțeles imediat pricina pentru care cei din apă erau atât de dornici să se vadă înapoi pe vas. Apa era atât de rece, încât te durea. Când m-am azvârlit în valuri, am simțit o durere puternică și ascuțită, de parcă aș fi sărit în foc. Te pătrundea până la măduvă. Era încătușarea morții. Șocul și spaima m-au făcut să respir adânc și mi-am umplut plămânii înainte ca centura de salvare să mă fi săltat la suprafață. În gură aveam un gust puternic de sare și mă îneca acreala din gâtlee și din plămâni.

Dar dintre toate, cea mai groaznică era senzația de frig. Am simțit că nu voi mai supraviețui decât câteva clipe. Împrejurul meu oamenii se luptau și se zbăteau în valuri. Îi auzeam strigând unul la altul. Am auzit de asemenea un zgomot de vâsle. Desigur că vaporul necunoscut coborâse bărcile. Pe măsură ce treceau minutele, mă minunam că mai sunt încă în viață. Nu-mi mai simțeam absolut deloc membrele inferioare, în timp ce o amortăală de gheață îmi învâluia inima și se strecura într-însa. Valuri mici cu creste înspumate și afurisite se spărgeau în obrazul meu și-mi intrau în gură, provocându-mi spasme de sufocare și mai cumplite.

¹ Macarale cu mai mulți scripeți, folosite în ridicarea și coborârea bărcilor (n.red.).

² Macara formată dintr-un sistem de scripeți cu axele paralele și dintr-un cablu sau lanț trecut pe șanțul scripeților (n.red.).

Începusem să nu mai deslușesc zgomotele, deși în depărtare auzii un cor final al deznădejdii, și îmi dădai seama că „Martinez” se scufundase. Mai târziu – nu-mi dau seama cât să fi trecut – mi-am venit în fire cu o tresărire de spaimă. Eram singur. Nu auzeam nici strigăte, nici țipete, doar freamățul valurilor, estompat în mod straniu din pricina ceții. Panica în mijlocul unei mulțimi de oameni cu interese comune nu este așa de îngrozitoare ca aceea pe care o încerci când ești singur; o astfel de panică mă copleșise acum pe mine... Încotro pluteam? Omul cu fața stacojie spusese că marea se scurgea prin Golden Gate. Eram, prin urmare, purtat spre larg? Dar centura de salvare care mă ținea la suprafață? N-avea oare să se desfacă în bucăți dintr-o clipă într-alta? Auzisem că aceste centuri se confecționează din hârtie și din trestii spongioase, care se îmbibă curând cu apă și își pierd orice proprietate de plutire. Și nu știam deloc să înot; și eram singur, plutind parcă în mijlocul unei imensități cenușii, ca aceea de la începutul lumii. Mărturisesc că m-a cuprins un fel de nebunie, că am țipat ascuțit, așa cum țipaseră femeile, și că am bătut apa cu brațele amorțite.

N-am idee cât a durat starea aceasta, căci se lăsă o beznă de care nu-mi amintesc decât atâta cât îți amintești dintr-un somn zbuciumat și chinuit. Când mi-am revenit, parcă trecuseră veacuri. Și am văzut, aproape deasupra mea, ieșind din pâclă, prova unui vas și trei vele triumfiulare, suprapuse și umflate de vânt. Acolo unde prova despica apa se făcea o spumă și un clocot mare, iar eu pare că mă aflam chiar în calea ei. Am dat să strig, dar eram istovit. Prova se afundă cât pe-acți să mă atingă și-mi trimise un val de apă pe deasupra capului. Apoi bordul lung și negru al vasului începu să lunece pe lângă mine atât de aproape, încât aș fi putut să-l ating cu mâinile. Am încercat să-l ajung, cu hotărârea smintită de a-mi împlânta unghiile în lemn, însă brațele îmi erau grele și fără vlagă.

Am vrut iarăși să strig, dar n-am putut scoate niciun sunet. Pupa vasului trecu repede pe lângă mine, căzând în golul dintre două valuri, apoi am zărit un om stând la timonă¹ și altul care părea că n-are

¹ Roată care acționează cârma unei nave (n.red.).

altceva de făcut decât să fumeze o țigară de foi. Am văzut cum îi ieșea fumul printre buze pe când își întorcea alene capul și se uita peste apă în direcția mea: o privire nepăsătoare, fără adresă, ca unul din acele gesturi întâmplătoare pe care le vezi la oameni atunci când nu au ceva deosebit de făcut, ci se mișcă numai pentru că sunt vii și trebuie să facă ceva.

Dar de privirea aceea atârna viața și moartea. Văzui cum ceața înghite corabia, văzui spinarea bărbatului de la cârmă și capul celuilalt întorcându-se încet; privirea lui atinse apa și se prelinse pe suprafața ei înspre mine. Chipul său avea o expresie absentă, ca și cum ar fi fost cufundat în gânduri și m-a cuprins teama că, dacă ochii lui se vor opri asupra mea, tot n-avea să mă vadă. Dar ochii săi se opriră asupra mea și priviră țintă într-ai mei; și m-a văzut, căci sări la timonă zvârlindu-l deoparte pe celălalt, și învărti roata cârmei, o învărti petrecându-și o mână peste cealaltă, răcnind în același timp comenzi. Vasul păru că se depărtează tangențial față de traiectoria sa de mai înainte și se topi aproape imediat în ceață.

Simțeam cum îmi pierd cunoștința și încercai cu toată puterea voinței mele să lupt împotriva golului ce mă îneca și a beznei ce se ridica în jurul meu. Puțin mai târziu am deslușit lovituri de vâsle care se apropiau din ce în ce și vocea unui om. Când au ajuns foarte aproape, îl auzii răstindu-se supărat:

— De ce naiba nu strigi?

„Cuvintele astea îmi sunt adresate mie”, mi-am zis, apoi golul și bezna mă înghițiră.

CAPITOLUL II

Aveam senzația că mă legăn într-un ritm puternic prin imensitatea spațiului. Țândări scânteietoare de lumină țâșneau și zburau pe lângă mine. Erau stele, desigur, și comete înflăcărate care îmi luminau goana printre sori. Când am atins limita balansului și eram pe punctul să mă avânt în sens invers, un gong puternic răsună tunând. O bucată de vreme nemăsurată, plutind în unduirea calmelor veșnicii, m-am delectat și am cugetat la uriașul meu zbor.

Dar visul, căci vis îmi spuneam că trebuie să fie, se schimbă. Ritmul legănării deveni din ce în ce mai precipitat. Eram aruncat din balans în contrabalans cu o iuțea chinuitoare. De-abia îmi puteam ține răsuflarea, într-atât de violent eram proiectat prin ceruri. Gongul începu să tune mai des și mai furios. Ajunsesem să-l aștept cu nespusă groază. Apoi am avut senzația că sunt târât peste nisipuri hârșâitoare, albe și fierbinți în bătaia soarelui. Aceasta îmi produse un sentiment de chin nesuferit. Pielea mi se frigea în cazna focului. Gongul suna și răsună ca pentru mort. Punctele scânteietoare de lumină țâșneau pe lângă mine într-un nesfârșit torent, ca și cum întreg sistemul sideral s-ar fi prăvălit în gol. Am oftat, am inspirat cu durere și am deschis ochii. Doi bărbați, îngenuncheați lângă mine, se munceau să mă aducă în simțiri. Legănarea aceea ritmică și puternică era mișcarea de tangaj¹ a navei pe mare. Gongul cel groaznic era o tingire agățată pe perete și care se lovea și zăngănea la fiecare salt al vasului. Nisipurile hârșâitoare ce mă ardeau erau palmele aspre ale unui om care-mi fricționa pieptul gol. M-am zvârcolit de durere

¹ Balans al navei de la prova la pupa (n.red.).

și am ridicat puțin capul. Pieptul meu era carne vie și văzui picături mici de sânge țâșnind din epiderma sfâșiată și inflamată.

— Ajunge, Yonson, spuse unul dintre ei. Nu vezi că l-ai jupuit până la sânge pe domnu’?

Omul cu numele de Yonson, un bărbat masiv, de tip scandinav, încetă să mai frece și se ridică stângaci în picioare. Omul care-i vorbea era vădit un *cockney*¹, cu trăsăturile curățele și fața delicată, drăguță, aproape efeminată a omului care sorbise sunetul clopotelor de la Bow² odată cu laptele maică-sii. O beretă murdară de pânză pe cap și un sac murdar de iută în jurul șoldurilor subțiri îl proclamau bucătar peste bucătăria hotărât soioasă a vasului pe bordul căruia mă aflam.

— Ei, cum vă mai simțiți, *sir*? întrebă el cu zâmbetul slugarnic al acelora ce-și au sorginea într-un șir de generații de strămoși la pândă după bacșiș.

Drept răspuns, m-am răsucit cu mare greutate și m-am așezat, iar Yonson mi-a ajutat să mă ridic în picioare. Zăngănitul și bocăniturile tîngirii îmi iritau îngrozitor nervii. Nu puteam să-mi adun gândurile. Agățându-mă de peretele de lemn al bucătăriei, ca să mă sprijin (și mărturisesc că stratul de slin care-l acoperea m-a făcut să scrâșnesc din dinți), m-am întins pe deasupra plitei încinse până la acea unealtă supărătoare, am luat-o jos și am înțepenit-o bine în lada cu cărbuni.

Bucătarul rânji la această dovadă de nervozitate din partea mea și-mi puse în mână o cană din care ieșeau aburi, spunându-mi:

— Poftim, asta are să vă facă bine.

Era o fiertură grețoasă – cafea marinărească –, dar fiind fierbinte, m-a înviorat. Între două înghițituri din lichidul clocotit, mi-am privit pieptul jupuit și însângerat și m-am întors către scandinav:

— Mulțumesc, mister Yonson, i-am zis, însă nu credeți că măsurile dumneavoastră au fost cam drastice?

Înțelegând reproșul, mai curând din gesturi decât din cuvintele mele, îmi întinse palma să i-o examinez. Era uimitor de bătuțită.

¹ Londonez de la periferiile estice ale orașului, care vorbește cu un accent caracteristic (n.red.).

² Biserică situată în centrul vechii Londre (n.red.).

Omul cu numele de Yonson, un bărbat masiv, de tip scandinav, încetă să mai frece și se ridică stângaci în picioare.

I-am pipăit bătăturile, și dinții mi-au scrâșnit din nou din cauza oribilei senzații de hârșâială ce mi-o produceau.

— Mă numesc Johnson, nu Yonson, rosti dânsul într-o engleză foarte corectă, deși târăgănată, și numai cu o urmă de accent în ea.

Citii un ușor protest în ochii lui albastru-deschis și în același timp o franchețe timidă și o demnitate care mă cuceriră cu totul.

— Mulțumesc, mister Johnson, m-am corectat și i-am întins mâna.

El șovăi stângaci și rușinat, se lăsă când pe un picior, când pe celălalt, apoi neîndemânatic, îmi strânse mâna cu putere.

— N-ai niște haine uscate pe care să le pot îmbrăca? I-am întrebat pe bucătar.

— Cum de nu, răspunse el repede și bucuros. Dau fuga jos, *sir*, să caut în sacul de efecte, dacă n-aveți nimic împotriva să purtați boafă de-ale mele.

Se repezi pe ușa bucătăriei, sau mai bine zis se furișă printr-însa, cu o iuțelă și cu o mlădiere a mersului care mi se părură mai mult ca prelingerea untdelemnului decât ca mersul unei pisici. De fapt, așa cum aveam să aflui mai târziu, această mlădiere lunecătoare, ba aș zice uleioasă, era probabil expresia cea mai caracteristică a personalității sale.

— Și unde mă aflui? I-am întrebat pe Johnson, despre care am presupus, pe bună dreptate, că este unul dintre marinari. Ce vas este acesta și ce destinație are?

— În largul Farallonelor¹, direcția de mers aproximativ spre sud-vest, răspunse el rar și metodic, de parcă și-ar fi căutat cea mai corectă engleză și voia să respecte riguros ordinea întrebărilor mele. Goeleta „Năluca”, cu destinația Japonia, la vânătoare de foci.

— Și cine este căpitanul? Trebuie să stau de vorbă cu el de îndată ce mă voi îmbrăca.

Johnson păru încurcat și stânjenit. Șovăi, alegându-și vocabularul, pentru a înjgheba un răspuns complet.

— Căpitanul este Lup Larsen, sau cel puțin așa îi spun oamenii. Nu i-am auzit niciodată celălalt nume. Dar e bine să-i vorbiți domol. În dimineața asta e turbat. Secundul...

¹ Grup de insule stâncoase în Oceanul Pacific, la vest de San Francisco (n.red.).

Nu termină. Bucătarul se furișă înăuntru.

— Ai face bine, Yonson, să-ți iei tălpășița de-aici, spuse el. Bătrânul o fi având nevoie de tine pe punte, și astăzi nu-i ziua nimerită să te pui rău cu el.

Johnson o apucă ascultător spre ușă, aruncându-mi în același timp peste umărul bucătarului o uitătură surprinzător de gravă și de rău prevestitoare, ca pentru a sublinia vorba-i curmată și faptul că era necesar să-i vorbesc domol căpitanului.

Pe brațul bucătarului atârna un maldăr de veșminte mototolite, groaznice la înfățișare și mirosind acru.

— Le-am pus ude în sac, catadicsi dânsul să mă lămurească. Dar va trebui să vă descurcați cu ele până le usuc pe-ale dumneavoastră la foc.

Sprijinindu-mă de lemnăria cabinei, clătinându-mă din pricina legănării vasului și ajutat de bucătar, reușii să îmbrac o flanelă grosolană de lână. Pe moment, simțindu-i asprimea, pielea începu să mi se încrețească și să se strângă. El observă contorsiunile și strâmbăturile mele involuntare și rânji:

— Nădăjduiesc să nu fiți niciodată silit să vă obișnuiți cu așa ceva, fiindcă aveți o piele grozav de gingașă, ca de cucoană, cum s-ar zice, zău! De cum v-am zărit, am fost sigur că sunteți un gentleman.

Încă de la început omul acesta nu-mi fusese pe plac, și în timp ce mă ajuta să mă îmbrac, acest sentiment spori. Atingerea lui avea ceva respingător; mă feream de mâna lui – carnea mi se răzvrătea... Și dacă mai adăugați la aceasta și mirosurile exalate de diversele cratițe ce fierbeau în clocot pe plită, vă puteți închipui că eram nerăbdător să ies la aer curat. Apoi mai era și dorința de a sta de vorbă cu căpitanul despre măsurile ce le putea lua ca să mă ducă la țarm.

Cu un potop de scuze și de comentarii, bucătarul îmi trecu peste cap o cămașă ieftină de bumbac, cu gulerul ros și cu pieptul murdar de vechi pete de sânge, cel puțin așa mi se părea. Am încălțat niște bocanci și am căpătat drept pantaloni o pereche de nădragi de un albastru-șters, pătați, și care aveau un crac cu un sferț de metru mai scurt decât celălalt. Cracul scurt arăta de parcă Satana încercase să înșface pe-acolo sufletul acestui *cockney* și rămăsese cu bucata de pânză în gheară.

— Și cui trebuie să-i mulțumesc pentru această bunăvoință? l-am întrebat după ce m-am îmbrăcat complet, pe cap cu o șapcă de băiețandru și, drept haină, o jachetă vărgată și murdară, de bumbac, care la spate îmi ajungea până-n talie și ale cărei mâneci îmi treceau numai puținel dincolo de coate.

Cu o umilință studiată, bucătarul își îndreptă spinarea. Pe fața lui se ivise un rânjel umil. Din experiența mea cu comportarea chelnerilor la sfârșitul călătoriei pe vasele transatlantice de linie, puteam să jur că omul acesta își aștepta bacșișul. Acum însă, după ce l-am cunoscut mai bine pe individ, îmi dau seama că purtarea lui era inconștientă. Se datora fără îndoială unei slugărnicii ereditare.

— Mugridge, *sir*, se gudură el, și trăsăturile sale efeminate schițară un surâs unsuros. Thomas Mugridge, *sir*, la dispoziția 'mneavoastră.

— Foarte bine, Thomas, i-am răspuns. Nu te voi uita, după ce mi se vor usca hainele.

O lumină dulce îi cuprinse fața, și ochii îi licăriră, de parcă undeva, în adâncurile ființei lui, străbunii săi ar fi tresărit și ar fi fremătat la amintirea bacșișurilor primite în trecutele lor vieți.

— Mulțumesc, *sir*, îmi răspunse foarte recunoscător și foarte umil.

Și deschizând lin ușa, s-a tras și el îndărăt, la fel de lin, iar eu am ieșit pe punte. Eram încă slăbit de pe urma prelungitei șederi în apă. Surprins de o pală de vânt, pășii clătinându-mă pe coverta mișcătoare până la un colț al careului, de care mă cramponai ca să mă sprijin. Goeleta, înclinată mult față de verticală, își sălta și își cufunda fără încetare prova în hula puternică a Pacificului. Dacă, după cum spusese Johnson, navigam spre sud-vest, am calculat că în acest caz vântul sufla aproape direct de la sud. Ceața se risipise, și în locul ei soarele scânteia vioi pe suprafața apei. Mă întorsei spre est, unde știam că trebuie să fie California, însă nu putui vedea altceva decât pachete joase de ceață – aceeași ceață, desigur, care provocase dezastrul vasului „Martinez” și mă adusese în situația de față. Către nord, nu prea departe, se ridica din mare un grup de stânci golașe și pe una din ele putui distinge un far. Înspre sud-vest și cam în drumul nostru văzui silueta în formă de piramidă a velaturii unei corabii.

După ce am cercetat orizontul, am trecut la examinarea lucrurilor din imediata apropiere. Primul meu gând a fost acela că un om care a trecut printr-o ciocnire de vapoare și a văzut moartea cu ochii merita mai multă atenție decât mi se acorda. Cu excepția matelotului de la timonă, care se zgâia la mine curios peste acoperișul careului, absolut nimeni nu mă lua în seamă.

Toată lumea părea că se interesează de ceea ce se petrecea la mijlocul vasului. Acolo, pe bocaport¹, o namilă de bărbat zăcea pe spate. Era complet îmbrăcat; deși cămașa îi era desfăcută larg în față, pieptul nu i se vedea, fiind acoperit de o masă deasă de păr negru, asemănător cu o blană stufoasă de dulău. Fața și gâtul îi erau ascunse de o barbă neagră, înspicată cu fire cărunte, barbă care ar fi arătat țepoasă și înfoiată de n-ar fi fost learcă de apă și pleoștită. Stătea cu ochii închiși și părea leșinat; gura o ținea însă căscată, pieptul i se zbuciuma, de parcă s-ar fi înăbușit, și gâfâia zgomotos. Din când în când, foarte metodic, ca un exercițiu de rutină, un marinar arunca în ocean gheordelul² atârnat de o funie, îl trăgea sus petrecându-și mână peste mână și azvârlea conținutul peste omul care zăcea acolo.

De-a lungul bocaportului, mestecând furios capătul unui trabuc, se plimba în sus și în jos omul a cărui privire aruncată la întâmplare mă salvase din valuri. Era înalt, cam de un metru optzeci, însă prima mea impresie, sau mai bine zis ceea ce m-a izbit la acest om nu a fost atât înălțimea, cât puterea lui. Deși era bine legat, cu umerii lași și cu pieptul mare, nu i-aș putea caracteriza puterea ca masivă. Avea ceea ce am putea numi o putere vânjoasă, legată, ca aceea a oamenilor slabi și nervoși, dar care la el, din cauza conformației sale greoaie, aducea mai mult cu musculatura unei specii de gorile mari; și totuși, nu semăna deloc cu o gorilă. Ceea ce mă străduiesc să redau este însăși această putere, ca ceva nelegat de înfățișarea lui fizică. O putere pe care suntem obișnuiți s-o asociem cu ființele primitive, cu fiarele și făpturile despre care ne închipuim că au fost premergătorii noștri

¹ Panou care acoperă gura magaziei unei nave (n.red.).

² Găleată de lemn, de tablă sau de pânză impermeabilă, legată cu o parâmbă destul de lungă pentru ca de pe punte să se poată scoate apă din mare (n.red.).

ce trăiau în copaci – o putere sălbatică, fioroasă, vie în sine, esență a vieții, fiind ea însăși cea care generează mișcarea, însuși elementul din care au fost făurite formele multiple ale vieții, pe scurt: ceea ce se mai zvârcolește în trupul unui șarpe după ce i s-a retezat capul, iar șarpele, ca șarpe, este mort; sau ceea ce mai rămâne într-o bucată informă de carne de broască-țestoasă și care se închircește și se înfi-oară când împungi cu degetul.

Aceasta a fost impresia de forță sugerată de bărbatul care se plimba încoace și încolo. Era bine înfipt pe picioare; călca pe punte apăsător și sigur; fiecare mișcare a fiecărui mușchi, de la legănarea umerilor până la arcuirea buzelor în jurul țigării de foi, era hotărâtă și părea că izvorăște dintr-un prisos de putere covârșitoare. De fapt, puterea asta, deși marca fiecare acțiune a sa, nu părea decât vestitoarea unei puteri și mai mari care lăncezea în el, dar care se putea trezi în orice clipă, teribilă și de nestăvilit, ca furia unui leu sau ca mânia unei furtuni.

Bucătarul își scoase capul pe ușa bucătăriei și-mi rânji îmbărbătându-mă, arătând în același timp cu degetul către bărbatul care se plimba de colo până colo de-a lungul bocaportului. Îmi dădea astfel să înțeleg că acesta era căpitanul, „Bătrânul”, în limbajul bucătarului, adică persoana cu care trebuia să stau de vorbă și să o plictisesc, ca, printr-un mijloc oarecare, să ajung pe uscat. Eram gata să pornesc spre dânsul pentru a lichida ceea ce știam sigur că vor fi cinci minute furtunoase, când un și mai violent acces de sufocare îl zgudui pe nefericitul personaj care zăcea cu fața în sus. Se zbătea și se zvârcolea convulsiv. Bărbia, cu barba neagră și udă, era ridicată și mai mult spre cer prin încordarea mușchilor spatelui, iar pieptul i se umflase într-un efort inconștient și reflex de a sorbi aer. Știam că pielea, cu toate că nu o vedeam, i se învinețea sub favoriți.

Căpitanul, sau Lup Larsen, cum îi spuneau oamenii, se opri și îl examină pe muribund. Atât de aprigă devenise această luptă finală, încât matelotul cu gheordelul se opri tocmai când voia să arunce apa peste el și rămase nemișcat, privind curios, cu găleata de pânză puțin înclinată, lăsând conținutul acesteia să picure pe punte. Muribundul bătea toba cu călcâiele pe bocaport; își întinse picioarele și se încorda într-un efort teribil, bălăbănindu-și capul într-o parte și

într-alta. Pe urmă, mușchii se relaxară, capul încetă să se mai legene, și un suspin ca de adâncă ușurare i se înălță de pe buze. Falca îi căzu, buza superioară se sumese și se iviră două șiruri de dinți îngălbeniți de tutun. Trăsăturile feței împietriseră parcă într-un rânjet drăcesc adresat lumii pe care o păcălise părăsind-o.

Apoi se întâmplă un fapt nemaipomenit. Căpitanul își descarcă furia asupra mortului ca un trăsnet. Înjurăturile îi năvăleau din gură asemenea unui șuvoi neîncetat, și nu erau niște înjurături oarecare sau banale expresii indecente. Fiecare cuvânt era un blestem, și au fost multe cuvinte. Trosneau și plesneau ca niște scânteii electrice. În viața mea nu mai auzisem așa ceva și nici nu mi-ar fi putut trece prin minte că e cu putință. Având eu însumi oarecare dar pentru imagini și expresii tari, pot spune că am apreciat mai mult decât oricare dintre ascultători extraordinara plasticitate și puterea de pângărire a metaforelor lui. Pe cât am putut deduce, dezlănțuirea lui Lup Larsen se datora faptului că omul acela, care era secundul, trăsesse un chef strașnic în ajunul plecării din San Francisco, apoi avusese prostul-gust să moară la începutul călătoriei și să-l lase pe Lup Larsen cu echipajul descompletat.

Ar fi inutil să mai spun, cel puțin pentru cei ce mă cunosc, că eram revoltat. Întotdeauna mi-a fost silă de înjurături și de orice fel de trivialități. Aveam o senzație de sfârșeală, de strângere de inimă și, aș putea spune, chiar de amețală. Pentru mine, unul, moartea a fost întotdeauna îmbrăcată în solemnitate și demnitate, pașnică și însoțită de un ceremonial sacru. Dar moartea în aspectele ei mai mizere, murdare și groaznice nu o cunoscusem până acum. După cum spuneam, deși prețuisem forța mâniei năprasnice ce se revărsa din gura lui Lup Larsen, eram peste măsură de revoltat. Explozia aceea pârjolitoare ar fi putut veșteji fața cadavrului. Nu m-aș fi mirat dacă barba neagră și udă s-ar fi încrețit și s-ar fi închircit, izbucnind în flăcări și fum. Dar mortului nu-i mai păsa. Continua să rânjească sardonice, cu batjocură și cu cinică sfidare. Era stăpân pe situație.